

Roland van Mourik

Notaris bij Hekkelman Advocaten | Notarissen
r.van.mourik@hekkelman.nl
www.hekkelman.nl

APK

Voor ons statussymbool vinden we een jaarlijkse keuring en onderhoud op z'n tijd heel normaal. Het huis wordt ook eens in de vijf jaar van een nieuwe laag verf voorzien. Waarom dan niet zo nu en dan de huwelijkse voorwaarden laten checken?

In mijn praktijk zie ik regelmatig huwelijkse voorwaarden van ondernemers. Die zijn dan vaak vele jaren geleden bij aanvang huwelijk opgemaakt op het moment dat er nog geen sprake was van (ondernemings-)vermogen. In veel gevallen is er een jaarlijks verrekenbeding opgenomen waarbij is afgesproken dat overgespaarde inkomsten gelijkelijk zullen worden verrekend. Het is bijna een gegeven dat die afspraak nooit is nagekomen. In de loop der jaren heeft de ondernemende echtgenoot echter wel vermogen opgebouwd door en in zijn onderneming. Vraag die opkomt is wat de gevolgen zijn van het niet verrekend hebben bij een onverhoopte of voorgenomen echtscheiding?

Als in huwelijkse voorwaarden ook is opgenomen dat er bij het einde van het huwelijk een gelijke verrekening van de vermogens plaatsvindt, dan wordt het niet uitgevoerde jaarlijkse verrekenbeding daardoor gecorrigeerd. Vordering en schuld vallen dan tegen elkaar weg. Wordt het ondernemingsvermogen bij echtscheiding buiten de finale verrekening gelaten, dan zou er dan nog wel eens een vervelende discussie kunnen gaan ontstaan tussen de echtelieden.

De wet houdt rekening met het niet nakomen van het jaarlijkse verrekenbeding. Hetgeen door belegging of herbelegging is ontstaan uit de niet verrekende inkomsten en de vruchten daarvan, valt onder de verrekenplicht. Het bij echtscheiding aanwezige vermogen wordt alsdan vermoed te zijn gevormd uit hetgeen verrekend had moeten worden.

Wordt de onderneming op eigen naam gedreven (eenmanszaak), dan dient (vermogen ontstaan uit) winst uit onderneming in beginsel in de verrekening te worden betrokken.

Wordt een onderneming middels een kapitaalvennootschap (B.V.) gedreven, dan is ondermeer van belang wat er in de huwelijkse voorwaarden onder inkomsten wordt verstaan en wat de bedoeling van de echtgenoten bij het opstellen daarvan is geweest. Niet uitgekeerde winsten moeten dan mogelijk in aanmerking worden genomen. Ook kan het van belang zijn of er altijd sprake is geweest van een passende beloning en de vraag of waardestijging van aandelen is toe te rekenen aan arbeidsinspanning of autonome waardestijging van activa? Dat aandelen al voor aanvang huwelijk zijn verkregen, betekent niet altijd dat er geen verrekening van opgepotte winsten of waardestijging van aandelen hoeft plaats te vinden. En moeten uitgekeerde dividenden dan in de verrekening worden betrokken? Redelijkheid en billijkheid spelen altijd een rol.

Kortom, een niet uitgevoerd jaarlijks verrekenbeding kan tot veel vragen en onduidelijkheid leiden en van een echtscheiding een vechtscheiding maken met alle gevolgen van dien. Het kan er zelfs toe leiden dat de continuïteit van de onderneming in gevaar komt.

Mijn advies: laat huwelijkse voorwaarden zo nu en dan nakijken en pas deze aan aan de actuele situatie. Zorg er dan voor dat onduidelijkheden verdwijnen door in de huwelijkse voorwaarden heldere afspraken vast te leggen en een vaststellingsovereenkomst op te nemen met betrekking tot het verleden. Dat alles zal in goed overleg tussen de echtgenoten moeten plaatsvinden, aangezien zij het met elkaar eens moeten zijn om de overeenkomst van huwelijkse voorwaarden te kunnen wijzigen.

Nog een laatste tip voor de heren: breng het onderwerp niet ter sprake na overhandiging van een bos bloemen. Dat wekt argwaan 😊!